

CAPITOLUL 12

1. În cer s-a arătat. Capitolul 12 începe o nouă linie profetică, care continuă până la sfârșitul cărții. Această secțiune a profetiei prezintă biserica lui Dumnezeu în conflict cu puterile celui rău și biruința finală a bisericii asupra lor. Aici “cerul” înseamnă, fără îndoială, bolta cerească, și nu locul unde locuiește Dumnezeu. Pentru natura viziunilor simbolice vezi Eze. 1:10.

Semn. Gr. *sēmeion*, “un semn”, “un simbol” de la *sēmaino*, “a da un semn”, “a semnifica”, “a indica” (vezi cap. 1:1). Cuvântul este tradus adesea prin “miracol” (Luca 23:8) unde o minune este descrisă din punctul de vedere al unui semn al autorității (vezi Vol. V, p. 209). În Apoc. 12:1 *sēmeion* înseamnă un semn prevestitor al evenimentelor viitoare.

Femeie. În simbolistica Vechiului Testament adevărata biserică este când și când reprezentată de o femeie (Isa. 54:5,6; Ier. 6:2). Atunci când biserica apostazia era comparată cu o femeie coruptă (Ier. 3:20; Eze. 23:2–4). Același simbol apare și în Noul Testament (2 Cor. 11:2; Efes. 5:25–32; Apoc. 17:1–3).

În Apoc. 12 femeia reprezintă adevărata biserică. Din moment ce ea este prezentată ca fiind gata de a da naștere lui Hristos (vezi vs. 2,4,5) și mai târziu ca fiind persecutată, după înălțarea lui Hristos (vs. 5,13–17), ea reprezintă biserica atât a Vechiului Testament cât și a Noului Testament. Compară cu Faptele Ap. 7:38.

Învăluită în soare. Această imagine poate fi privită ca reprezentând slava lui Dumnezeu, în special așa cum este descoperită de Evanghelie. Prin contrast, femeia reprezentând biserica neadevărată este descrisă ca fiind îmbrăcată cu podoabe țipătoare și având un potir plin de spurcăciuni (cap. 17:4).

Luna. Acest simbol este înțeles de mulți comentatori ca reprezentând sistemul elementelor tipice și al umbrelor din timpul

Vechiului Testament, care au fost eclipsate de o descoperire superioară ce a venit prin Hristos. Legea ceremonială, fiind împlinită în viața și moartea lui Hristos, ar putea fi potrivit reprezentată de lună, care luminează cu o lumină împrumutată de la soare.

Cunună. Gr. *stephanos*, o cunună a celui biruitor (vezi Mat. 27:29; Apoc. 2:10), nu *diadēma*, o coroană împărătească (vezi cap. 12:3).

Douăsprezece stele. În general comentatorii au aplicat acest simbol fie celor 12 patriarhi, fie celor 12 apostoli, fie ambelor grupuri. Din moment ce sublinierea principală în capitolul 12 este asupra bisericii Noului Testament, sublinierea este fără îndoială făcută cu privire la cei 12 apostoli. În același timp, imaginea celor 12 triburi este purtată în biserica Noului Testament (vezi Apoc. 7:4).

2. Era însărcinată. Biserica este prezentată la vremea când Mesia era aproape de a fi născut. Unii văd o referire la Isa. 7:14. Pentru simbolul unei femei în travaliu vezi Isa. 26:17; 66:7,8.

3. Semn. Gr. *sēmeion* (vezi v. 1).

Balaur roșu. În v. 9 puterea astfel reprezentată este identificată cu “șarpele cel vechi, numit diavolul și Satana”. Aici simbolul îl reprezintă pe Satana ca lucrând prin Roma păgână, puterea ce conducea lumea la vremea nașterii lui Isus (vezi v. 4; cf. GC 438). Balaurul este descris ca fiind “roșu”, probabil din pricina faptului că în toate legăturile sale cu biserica lui Dumnezeu el a apărut în rolul persecutorului și distrugătorului. A fost scopul său premeditat acela de a distruge pe copiii Celui Prea Înalt.

Șapte capete. Șapte capete apar și la fiara pe care Ioan o vede ridicându-se din mare (Apoc. 13:1), și la fiara de culoare stacojie (cap. 17:3). Capetele din cap. 17:9,10 sunt identificate cu “șapte munți” și

“șapte împărați”. Pare rezonabil să concluzionăm că cele șapte capete ale balaurului reprezintă puteri politice care s-au luptat pentru cauza balaurului, și prin care balaurul și-a exercitat puterea sa persecutoare. Unii susțin că numărul “șapte” este aici folosit ca o cifră rotundă desemnând totalitatea, nefiind astfel necesar să găsim precis șapte națiuni prin care Satana a operat. Compară cu cap. 17:9,10.

Pentru o descriere a șarpelui cu șapte capete în mitologia antică vezi Isa. 27:1. Și Talmudul menționează un balaur cu șapte capete (*Ḳiddushin* 29b, Soncino ed., p. 141).

Zece coarne. Fiara din capitolul 13 și cea din capitolul 17 au fiecare tot câte zece coarne. Unii susțin că cele zece coarne ale balaurului sunt identice cu cele ale celor două fiare, iar ultima ca fiind identică cu cele zece coarne ale celei de-a patra fiare din Daniel (vezi Dan. 7:7). Alții văd în cele zece coarne ale balaurului o descriere mai mult generală a puterilor politice minore prin care Satana a operat, în contrast cu cele șapte capete, care pot fi văzute ca reprezentând puteri politice majore (vezi mai sus la “șapte capete”). Ei sugerează că numărul “zece” poate fi o cifră rotundă, așa cum apare deseori în Scriptură (vezi Luca 15:8). Compară cu Apoc. 17:9,10.

Cununi. Gr. *diadēmata*, singular *diadēma*, literal, “ceva legat împrejur” de la *diadeō*, “a lega împrejur”. Cuvântul era folosit pentru a exprima simbolul împărătesc purtat de regii persani, o panglică albastră împodobită cu alb, purtată pe turban. De aici cuvântul a căpătat sensul de simbol împărătesc. *Diadēmata* apare numai aici și în cap. 13:1 și 19:12. *Diadēma* este diferită de *stephanos*, tradus de asemenea ca “cunună” în Noul Testament (Mat. 27:29; 1 Cor. 9:25; 2 Tim. 4:8; etc.). *Stephanos* este o coroniță, adesea semnificând ghirlanda sau cununa acordată ca premiu pentru victorie (vezi 1 Cor. 9:25).

Pe capete. Faptul că aceste simboluri împărătești sunt purtate pe capete poate fi luat ca o evidență suplimentară că cele

șapte capete reprezintă împărății politice (vezi mai sus la “șapte capete”).

4. Cu coada trăgea. Literal, “cu coada trage”. În viziunea profetică Ioan vede acțiunea în progres.

A treia parte. Unii cred că evenimentul simbolizat aici este descris mai departe în vs. 7–9, și că “a treia parte din stelele cerului” reprezintă a treia parte din îngerii cerești, care s-au unit cu Lucifer în rebeliunea sa și au fost alungați din cer (vezi 3T 115; 5T 291). Alții interpretează “stelele” ca fiind liderii evrei, din care erau trei clase – regii, preoții și sinedriul. A treia parte aruncată la pământ este interpretată ca fiind acțiunea Romei de a alunga puterea regală din Iuda.

Să-i mănânce. Aceasta expresie reprezintă eforturile Satanei de a distruge pe copilul Isus. Ar trebui doar să ne aducem aminte de atitudinea lui Irod atunci când a ascultat solia magilor de la răsărit (Mat. 2:16), pentru a înțelege caracterul adecvat al acestei descrieri simbolice a evenimentului. În anii următori Roma păgână a stat împotriva “Domnului domnilor” (vezi Dan. 8:25).

5. Să cârmuiască toate neamurile. O aluzie la Ps. 2:8,9 și aplicabilă pe deplin la Mesia. Această aplicație a fost recunoscută de evrei înșiși (Talmud *Sukkah* 52a, Soncino ed., p. 247). În Apoc. 19:13–16 ființa descrisă aici este identificată ca fiind “Cuvântul lui Dumnezeu” și “Împăratul împăraților”. Vezi cap. 2:27; 19:15.

Răpit. O referire la înălțarea lui Isus Hristos (Evr. 1:3; 10:12). Pentru relevanța acestei profeții simbolismul trece complet peste povestea vieții, lucrării, suferinței, morții și învierii lui Isus. Menționează doar înălțarea.

6. Pustie. Gr. *erēmos*, “un loc uitat, deșert, gol”, “un loc nelocuit”. Aici *erēmos* reprezintă fără îndoială un loc al izolării sau întunericului, o zonă sau o stare în care biserica va fi în întuneric, departe de privirea publică insistentă. Vezi cap. 17:3.

Un loc. La acest loc se face referire în v. 14 ca fiind “locul ei”. Ideea este aceea că protecția și adăpostul în obscuritate găsite

de femeie au fost plănuite și pregătite de Dumnezeu.

Hrănită. Gr. *trephō*, “a face să crească”, “a aduce la înălțime”, “a îngriji”, “a hrăni”. *Trephō* este redat “hrănită” și în v. 14. Dumnezeu are grijă de ceea ce este al Lui. Chiar dacă biserica este persecutată și forțată spre pustie, Domnul o hrănește.

Zile. Această perioadă de 1260 de zile este amintită de șapte ori în cărțile Daniel și Apocalipsa. În sistemul zilelor ca 1260 de zile apare în Apoc. 11:3; 12:6; în cel al lunilor ca 42 de luni apare în Apoc. 11:2; 13:5; și în cel al anilor, vremurilor ca trei vremi și jumătate în Dan. 7:25; 12:7; Apoc. 12:14. Pentru calcularea acestei perioade vezi Dan. 7:25. Adventiștii datează în general această perioadă de la 538 d.Hr. la 1798. În timpul acestei perioade mâna lui Dumnezeu a fost îndreptată peste biserică, protejând-o de exterminare.

7. S-a făcut. Literal, “s-a întâmplat”.

În cer ... un război. Ioan prezintă acum pe scurt istoria marii lupte între Hristos și Satana în ceruri, de la originea ei până la vremea biruinței lui Hristos la cruce (Apoc. 12:7–9; cf. Col. 2:14,15), aruncarea finală a Satanei la acea vreme pe acest pământ (Apoc. 12:10–12), și cursul controversii pe pământ până la timpul sfârșitului (Apoc. 12:13–16; vezi Dan. 11:35). Această scurtă trecere în revistă este un fundal pentru descrierea detaliată a schimbărilor survenite în conflict în vremea sfârșitului, prin care acesta este definitiv și cu succes încheiat (Apoc. 12:17 la 20:15).

În cap. 12:9–11 Ioan vorbește cu deosebire de faza conflictului purtat în ceruri în legătură cu moartea lui Hristos pe cruce. Pentru indicații textuale care duc la această concluzie vezi comentariile respective ale v. 9.

Deși descoperirea se concentrează în special asupra punctului de turnură al controversii atins la momentul crucii, este normal să înțelegem cuvintele “în cer s-a făcut un război” ca referindu-se la un timp anterior creațiunii pământului, când ostilitatea balaurului a început, Lucifer aspirând să fie ca Dumnezeu (vezi Isa.

14:13,14; Eze. 28:12–16). La acea vreme el și îngerii săi care au simpatizat cu el au fost alungați din cer (vezi 2 Petru 2:4; Iuda 6). Îngerii loiali nu au înțeles atunci pe deplin chestiunile implicate. Dar atunci când Satana a vărsat efectiv sângele lui Hristos, el a stat descoperit complet și pentru totdeauna înaintea lumii cerești. De la acest moment acțiunile sale au fost și mai mult restricționate (vezi DA 761).

Mihail. Gr. *Michaël*, o transliterare a ebraicului *mika'el*, însemnând “cine [este] ca Dumnezeu?” La Mihail se face referire ca fiind “una din căpeteniile cele mai de seamă” (Dan. 10:13), “marele voievod” (Dan. 12:1), și “arhanghel” (Iuda 9). Literatura ebraică l-a descris pe Mihail ca fiind cel mai mare dintre îngeri, adevăratul reprezentant al lui Dumnezeu, și l-au identificat cu îngerul lui Iehova (vezi Talmud *Yoma* 37a, Soncino ed., p. 172; Midrash Rabbah, on Gen. 18:3; Ex. 3:2, Soncino ed., p. 411,53). Conform lucrării Midrash Rabbah, în Exod. 12:29, Mihail a fost îngerul care a stat împotriva acuzațiilor Satanei (Soncino ed., p. 222). O examinare atentă a referințelor din Scriptură cu privire la Mihail duce la concluzia că el nu este altul decât binecuvântatul nostru Domn și Mântuitor Isus Hristos (vezi Dan. 10:13; cf. Iuda 9).

Îngerii lui. Adică îngerii loiali lui, “duhuri slujitoare trimise să îndeplinească o slujbă pentru cei ce vor moșteni mântuirea” (Evr. 1:14).

Balaurul. Vezi v. 3.

Îngerii lui. Adică îngerii care au stat de partea lui Satana în lupta sa împotriva lui Hristos (vezi v. 4).

8. N-au putut birui. Întrucât expresia “în cer s-a făcut un război” (v. 7) poate avea o dublă aplicație, descriind atât lupta din început dusă în ceruri între Lucifer și Dumnezeu, cât și lupta de pe pământ între Satana și Hristosul întrupat, expresia “n-au putut birui” se poate aplica cu succes ambelor stadii ale conflictului. În nici unul din acestea Satana nu a fost biruitor.

Locul lor. Această expresie poate fi înțeleasă fie ca locul pe care l-au avut, l-au

ocupat cândva, fie locul desemnat lor. Lucifer era la acea vreme un heruvim ocrotitor (vezi Eze. 28:14), iar îngerii care s-au unit cu el în rebeliunea sa aveau diferite poziții de responsabilitate. Acestea au fost pierdute de către Lucifer și îngerii săi când au fost alungați din cer.

9. Balaurul cel mare. Vezi v. 3.

Șarpele. O referire la șarpele care a înșelat-o pe Eva (Gen. 3:1).

Cel vechi. Gr. *archaios*, “vechi”, “bătrân”, de la *archē*, “început”. Cuvântul “arhaic” vine de la *archaios*. Compară cu Ioan 8:44.

Diavolul. Gr. *diabolos*, “un calomniator” (vezi Mat. 4:1).

Satana. Gr. *Satanas*, o transliterare a ebraicului *śatan*, însemnând “adversar” (vezi Zah. 3:1).

Înșeală. Gr. *planaō*, “a face să se abată”, “a duce în rătăcire”, “a înșela” (vezi Mat. 18:12).

Lume. Gr. *oikoumenē*, literal, “[lumea] locuită” de la *oikeō*, “a locui” (vezi Mat. 4:8).

A fost aruncat. Satana și îngerii săi au fost alungați din cer în vremurile din vechime (2 Petru 2:4), înainte de creațiunea acestei lumi (PP 36–42; cf. EW 145, 146; GC 498–500; 3SG 36–39; 1SP 17–33). Cu toate acestea, se pare că până la cruce el a avut acces la ființele cerești, și într-o măsură limitată, posibil ca “stăpânitorul lumii acesteia” (Ioan 12:31; Luca 4:6), dar nu ca un locuitor al cerului, chiar în incinta cerului (DA 761; cf. SR 26, 27; vezi mai jos la “pe pământ”). Oricum ar fi, o decisivă alungare a avut loc la cruce, așa cum a declarat Domnul Însuși (Ioan 12:31,32; cf. PP 68–70; DA 490,679,758). Faptul că aici (Apoc. 12:9) Ioan se referă cu deosebire la evenimentele aflate în legătură cu biruința lui Hristos de la cruce este evident din context (vs. 10–13). Următoarele puncte pot fi menționate:

1. Proclamarea din vs. 10–12 făcută “din cer” de “un glas tare” este mai mult sau mai puțin o paranteză, scopul său fiind acela de a explica

semnificația aruncării jos a lui Satana din v. 9, în primul rând cu privire la locuitorii cerului și apoi cu privire la cei de pe acest pământ. Urmând această paranteză explicativă, v. 13 reia descrierea acțiunilor Satanei de la punctul de unde fuseseră lăsate în v. 9. Ca atare, vs. 10–12 constituie, în primul rând, o afirmație privitoare la statutul Planului de Mântuire la momentul când Satana “a fost aruncat pe pământ”.

2. Prima declarație făcută de către acel “glas tare” constă într-o serie de fapte relaționate de biruința lui Hristos asupra lui Satana la cruce – Planul de “mântuire” a fost asigurat, “puterea” a fost prevăzută pentru a rezista vicleniilor Satanei, “împărăția” lui Hristos a fost asigurată, iar “stăpânirea” Sa, literal, “autoritatea” Sa de a fi Mântuitorul omului, Mare Preot și Împărat au fost confirmate. (Mat. 28:18; GC 503).

3. Cauza prezentată în Apoc. 12:10 pentru această împătrită îndeplinire este cu deosebire aceea că “pârâșul fraților noștri ... a fost aruncat jos”. Ea face o clară legătură între aceste îndepliniri și aruncarea din v. 9.

4. La vremea aruncării din vs. 9,10,13 “pârâșul fraților noștri” fusese deja un activ acuzator al acestora “zi și noapte ... înaintea lui Dumnezeu”. Evident, căderea la care se face referire aici a venit după o perioadă în care Satana pâra “frații”, și deci ar părea că aceasta nu poate fi alungarea inițială din cer a Satanei de dinainte de creațiunea pământului.

5. Versetul 11 afirmă cu deosebire că “prin sângele Mielului” – moartea lui Hristos la cruce – ei au putut să fie biruitori asupra “pârâșului fraților noștri”.

Pe pământ. Controversa din cer a început din pricina creațiunii omului (vezi 3SG 36). Când pământul a fost creat, iar Adam numit ca guvernator al său, Satana

și-a îndreptat eforturile sale spre nimicirea omului nou creat. Atunci când a fost învingător în căderea provocată lui Adam și Evei el a pretins pământul ca fiind sub stăpânirea sa (vezi Mat. 4:8,9). În orice caz, el nu și-a limitat eforturile doar la acest pământ, ci a ispitit și pe locuitorii celorlalte lumi (vezi EW 290). Doar la a doua venire a lui Hristos Satana va fi complet limitat la acest pământ (vezi Apoc. 20:3; cf. EW 290; DA 490).

10. Un glas tare. Este o mare bucurie în curțile cerești cu privire la aruncarea Satanei și a oștilor lui.

Acum a venit. Centrul timpului este crucea (vezi vs. 7,9). Locuitorii cerului se pot bucura deplin pentru că distrugerea Satanei a fost acum asigurată. Ea a fost sigură în planul lui Dumnezeu și mai înainte, dar acum inteligențele cerești se unesc în cântare, căci au văzut răutatea Satanei împotriva lui Hristos descoperită la Calvar.

Mântuirea. Gr. *sōtēria*, “eliberarea”, “protecția”, “salvarea” aici probabil însemnând “biruința”.

Puterea. Gr. *dunamis*, “putere”, “tărie”, “forță”. Referirea se face fără îndoială la manifestarea puterii în învingerea balaurului.

Împărăția. Satana susținuse că el era conducătorul de drept al acestei lumi. Eșecul lui de a-L duce în păcat pe Isus a asigurat împărăția pentru Hristos.

Stăpânirea. Gr. *exousia*, “autoritatea”.

Hristosului Său. Sau, “Unului Său”. Hristos înseamnă “uns” (vezi Mat. 1:1).

Pârâșul. Satana a fost acuzatorul fraților în vremurile Vechiului Testament (vezi Iov 1:8–12; Zah. 3:1). Acest rol a fost jucat de el chiar și după cruce, dar într-un sens limitat (vezi Ioan 12:31; cf. DA 761). Scrierile rabinice îl reprezintă adesea pe Satana drept marele acuzator (vezi Talmud *Sanhedrin* 89b, Soncino ed., p. 595; Midrash Rabbah, on Ex. 32:2, Soncino ed., p. 494).

Fraților. Compară cu cap. 6:11.

Zi și noapte. Adică oricând se oferea ocazia.

11. Ei l-au biruit. Gândul profetului este absorbit în contemplarea acelor care au fost acuzați de instigatorul răului. El se gândește la ceea ce au suferit, și la umilințele la care au fost expuși. El își aduce aminte cum în mijlocul încercărilor ei au biruit, nu prin puterea lor, ci “prin sângele Mielului”.

Prin sângele. Literal, “din pricina sângelui” sau “pe baza sângelui”. Sfinții au biruit prin biruința de la Calvar. Pentru semnificația “sângelui” vezi Apoc. 1:5; cf. Rom. 5:9.

Mielului. Vezi Ioan 1:29.

Prin cuvântul. Literal, “din pricina cuvântului”, sau, “pe baza cuvântului”.

Mărturisirii lor. Adică mărturisirea lor personală cu privire la Isus și Evanghelie.

Nu și-au iubit viața. Ce fidelitate! Oameni care preferă să moară mai degrabă decât să nu asculte de Dumnezeu. Vezi Ioan 12:25.

12. Bucurați-vă ceruri. A fost bucurie în ceruri, căci îngerii și locuitorii celorlalte lumi au știut că Satana a fost învins de biruința lui Hristos de la Calvar.

Vai. Pentru biserică era încă persecuție, de aceea membrii ei nu se puteau bucura încă.

Mânie mare. El este mânios pentru că a fost învins. În loc să experimenteze remușcare și părere de rău pentru răutățile lor, el se avântă din ce în ce mai mult în fărâdelege. El merge mai departe cu o intensificată și reînnoită răutate în eforturile sale de a persecuta biserica viului Dumnezeu. Compară cu 1 Pet. 5:8.

Puțină. Gr. *oligos*, “câtva”, “puțin”, “mic”, atunci când este folosit pentru numere, cantități, mărimi; “scurt” atunci când este folosit pentru timp. *Oligos* este un termen relativ și descrie acel lucru cu care este asociat în context. Astfel *oligos* descrie “puțini peștișori” în descrierea hrănirii celor 4.000 în comparație cu numărul care ar fi fost necesar pentru a hrăni acea mulțime (Mat. 15:34). Numărul celor care vor găsi calea vieții este “puțini” (*oligos*) în comparație cu numărul celor care aleg calea pierzării (Mat. 7:14). Isus Și-a pus mâinile

asupra unui număr redus, “câțiva” (*oligos*) oameni bolnavi în comparație cu numărul celor care ar fi putut să fie vindecați dacă nu ar fi avut atâta necredință (Mar. 6:5).

Oligos este folosit cu privire la timp în opt ocazii din Noul Testament. În opt din aceste cazuri elementul temporal este implicat în expresia care-l conține (Mar. 6:31; Iac. 4:14; 1 Pet. 1:6; 5:10; Apoc. 17:10) cuvântul fiind tradus respectiv cu “puțin”, “puțințel”, și de trei ori cu “puțină vreme”. În trei cazuri elementul temporal este exprimat de un cuvânt modificat de *oligos* (Faptele Ap. 14:28, care redă literal “nu puțină vreme”; Evr. 12:10; Rev. 12:12). Lungimea timpului exprimată de *oligos* depinde de acel lucru cu care este comparată. De exemplu odihna de care se vorbește în Mar. 6:31 ca fiind *oligos* a continuat probabil doar câteva zile, sau cel mult câteva săptămâni. Pe de altă parte în Iac. 4:14 *oligos* descrie lungimea vieții omului. În Apoc. 12:12 *oligos* definește o perioadă de timp între aruncarea Satanei la momentul răstignirii și sfârșitul tiraniei Satanei asupra locuitorilor pământului. Această perioadă de timp este descrisă ca fiind *oligos* în comparație cu perioada mare de 4.000 de ani înainte de răstignire.

Ar părea că cei 2.000 de ani care s-au scurs de la răstignire, în care Satana a fost activ în lucrarea împotriva bisericii, ar fi cu greu acea “puțină vreme” fie la modul absolut, fie în comparație cu perioada dintre Adam și cruce. În orice caz această expresie trebuie înțeleasă în contextul întregului curs al cărții Apocalipsa, care prezintă a doua venire a lui Hristos ca fiind aproape (vezi cap. 1:1; cf. cap. 22:20). Dacă venirea lui Isus va avea loc “curând”, atunci timpul lucrării Satanei va fi “puțină vreme”. Vezi cap. 17:10.

13. Femeia. Vezi v. 1. Nefiind acum în stare să mai atace pe Fiul lui Dumnezeu în mod direct, balaurul încearcă să rănească pe Fiul prin mamă, persecutând-o pe mama fiului de parte bărbătească, biserica (vezi v. 6).

Copilul de parte bărbătească. Vezi v. 5.

14. Cele două aripi. Simbolul aripilor de vultur era familiar poporului din vechime al lui Dumnezeu. Eliberarea de sub Faraon și a oștirilor sale este numită prin acest simbol (Exod. 19:4; Deut. 32:11). Unii văd în acest simbol iuțeala cu care biserica a fost obligată să-și găsească un loc sigur.

Hrănită. Vezi v. 6.

O vreme ... . Vezi v. 6.

15. Apă, ca un râu. În Ps. 74:13 și Eze. 29:3 balaurul este identificat cu un animal de apă, de aici probabil apa ca simbol al distrugerii. Satana a căutat să distrugă biserica creștină inundând-o cu învățături false, dar și prin persecuție (cf. Apoc. 17:15).

16. Pământul a dat ajutor femeii. Unii susțin că pământul reprezintă acele zone unde numărul locuitorilor este foarte mic, în contrast cu “apele” care uneori reprezintă “noroade”, “neamuri”, “gloate”, “limbi” (cap. 17:15). Ei indică faptul că la vremea Reformațiunii erau mulțimi de oameni în Europa și în Orientul îndepărtat, dar în continentul nord-american erau foarte puțini locuitori. Astfel ei indică spre acest loc ca fiind “pământul” care aici aduce ușurare bisericii persecutate din Lumea Veche. Țările protestante care deveniseră niște refugii pentru persecuție, pot fi de asemenea incluse. Alții indică chiar spre Reformațiune în sine ca un factor major în destrămarea puterii dominante a bisericii apostate.

A înghițit. Adică a făcut fără efect planul de distrugere.

17. Mâniat. Sau, “s-a mâniat”. Eșecul de a distruge biserica în pustie intensifică mânia balaurului atât de mult încât pornește cu mare hotărâre să facă război cu poporul lui Dumnezeu, în mod special cu “rămășița seminței ei”.

Să facă război. În dorința de a distruge biserica creștină. Efortul său suprem în această direcție este încă în viitor (vezi cap. 13:11–17; 16:12–16; cf. GC 592).

Rămășița. Gr. *loipoi*, “cei rămași”, de la *leipō*, “a rămâne”, “a lăsa la urmă”. Vezi Note adiționale la sfârșitul capitoului.

Păzesc poruncile. Faptul că rămășița este identificată astfel arată că poruncile lui Dumnezeu vor fi în mod special supuse controversei în această luptă între balaur și biserică (vezi cap. 14:12; vezi GC 445–450).

Mărturia lui Isus Hristos. În greacă această expresie poate fi înțeleasă fie ca “mărturia” creștinilor despre Isus, fie ca “mărturia” care vine de la Isus și este descoperită bisericii prin profeți (vezi cap. 1:2). O comparație cu cap. 19:10 favorizează în mod clar cea de-a doua interpretare. Acolo “mărturia lui Isus” este definită ca fiind “duhul proorociei”, însemnând că Isus mărturisește bisericii prin intermediul profeției.

Strânsa relație între “mărturia lui Isus” și profeție este demonstrată și mai bine printr-o comparație între cap. 19:10 și 22:9. În cap. 19:10 îngerul se identifică pe sine ca

fiind “un împreună slujitor cu tine și cu frații tăi, care păstrează mărturia lui Isus”, iar în cap. 22:9 ca fiind “un împreună slujitor cu tine, și cu frații tăi proorocii”. Astfel, pe baza rezonabilei concluzii că cele două exprimări ale îngerului sunt echivalente, cei care au mărturia lui Isus sunt identificați cu profeții. Din moment ce lucrarea de a duce solii de la Isus către popor este lucrarea distinctivă a profeților (vezi cap. 1:1), interpretarea că mărturia lui Isus se referă la “mărturia” pe care Isus o aduce bisericii este puternic susținută. Adventiștii de ziua a șaptea interpretează astfel pasajul și cred că “rămășița” va putea fi deosebită prin manifestarea în mijlocul ei a darului profeției. “Mărturia lui Isus Hristos”, cred ei, este mărturia lui Isus în mijlocul lor prin intermediul darului profetic. Vezi Note adiționale la capitolul 19.

NOTE ADIȚIONALE LA CAPITOLUL 12

Întrucât limbajul și imagistica Apocalipsei sunt pe larg preluate din Vechiul Testament (vezi p. 725; cf. cu Isa. 47:1; Ier. 25:12; Isa. 50:1; Eze. 26:13; vezi Note adiționale la Apoc. 18), o înțelegere corectă a cuvântului “rămășiță” așa cum este folosit în Apoc. 12:17 cere o considerarea a echivalentelor lui ebraice în cadrul folosirii lor în Vechiul Testament. Cele trei cuvinte ebraice cel mai des folosite pentru “rămășiță” sunt: (1) *peleṭah* (sau, *paleṭ, paliṭ*), “ce scapă”, “cei ce scapă”, de la *palat*, “a scăpa”, “a elibera”; (2) *she'erith* (sau *she'ar*), “restul”, “ce mai rămâne”, “rămășiță” și forma sa verbală *sha'ar*, “a lăsa în urmă”, “a fi lăsat în urmă”, “a rămâne”; (3) *yether*, “ce rămâne”, “rest”, “rămășiță”, de la *yathar*, “a lăsa în urmă”, “a fi lăsat în urmă”. Ocaziile în care aceste trei cuvinte apar în legătură cu poporul ales al lui Dumnezeu pot fi clasificate după cum urmează:

1. Despre membrii familiei lui Iacov protejați prin grija lui Iosif în Egipt se vorbește astfel: “să vă rămână sămânța vie”, literal, “o rămășiță” (*she'erith*; Gen. 45:7). Aici accentul se pune asupra protecției. După cum se știe întreaga familie a fost protejată.

2. În mijlocul apostaziei generale Ilie protesta: “Eu singur am rămas [*yathar*] din proorocii Domnului” (1 Împ. 18:22), “am rămas numai eu singur”, dar Dumnezeu a spus: “Voi lăsa [*sha'ar*] în Israel șapte mii de bărbați, și anume pe toți cei care nu și-au plecat genunchii înaintea lui Baal” (1 Împ. 19:14, 18; cf. Rom. 11:4, 5).

3. O mică “rămășiță” (*peleṭah*) a celor zece triburi “scăpată [*sha'ar*] din mâna împăraților Asiriei” care dusesse marea majoritate a națiunii în captivitate, rămăsese în Palestina (2 Cron. 30:6). Cam la anul 722 î.Hr., “n-a rămas (*sha'ar*) decât seminția lui Iuda” să funcționeze ca națiune (2 Împ. 17:18). Ca atare a devenit “rămășiță” (*she'ar*) celor doisprezece triburi și unic moștenitor al făgăduințelor legământului, al privilegiilor și responsabilităților care la origine aparțineau tuturor celor doisprezece seminții (Isa. 10:22; vezi Vol. IV, p. 26–32).

4. Câțiva ani mai târziu Sanherib a cucerit tot ce ținea de Iuda cu excepția Ierusalimului despre care, la rândul lui se vorbește ca fiind “rămășiță”. Această “rămășiță [*peleṭah*] din casa lui Iuda ce va mai rămânea [*sha'ar*]” trebuia să prindă “iarăși rădăcini dedesubt”, iar deasupra să dea “rod”, să iasă ca fiind “rămășiță” (*she'erith*) poporului ales de Dumnezeu, instrumentul ales de El pentru a aduce mântuirea lumii (2 Împ. 19:4,30,31; Isa. 37:4,31,32; cf. Isa. 4:2; 10:20). Dumnezeu dorea de asemenea “să răscumpere rămășița” (*she'ar*) israeliților și iudeilor ce fuseseră luați robi în Asiria, și să pregătească “un drum pentru rămășița [*she'ar*] poporului Său” așa cum a făcut mai înainte când strămoșii lor au părăsit țara Egiptului (Isa. 11:11,12,16).

5. Când “împăratul Babilonului” a invadat Palestina un secol mai târziu, și el a lăsat oameni în țară: “poporul care mai rămăsese [*peleṭah*; *she'ar* în 2 Împ. 25:22]”, “și pe care-l lăsase [*yether*; *sha'ar* în 2 Împ. 25:22; cf. cap. 24:14]” (Eze. 14:22; cf. Ier. 40:11; Ier. 42:2), care trebuia să “scape” (*palat*), adică să supraviețuiască săbiei, ciumii, foametei ce urmau să însoțească asedierea Ierusalimului (Eze. 7:16). Dar Ieremia a avertizat că chiar “rămășița poporului” (*yether*; cap. 39:9), sau “rămășița [*sha'ar*] Ierusalimului” pe care Dumnezeu a dorit-o și a “rămas [*sha'ar*] în țara aceasta” va fi mai târziu izgonită în “toate împărățiile pământului” (cap. 24:8,9). Mare parte din această “rămășiță” a fugit în Egipt, dar Ieremia a avertizat că “nu va scăpa [*palit*] nici unul din rămășițele [*she'erith*] lui Iuda, care au venit să locuiască pentru o vreme în țara Egiptului cu gând să se întoarcă iarăși în țara lui Iuda” (cap. 44:14).

6. Dumnezeu a făgăduit: “voi lăsa câteva rămășițe (*yathar*)” dintre cei luați ca robi de Nebucadnețar, care vor “vor scăpa de sabie” și “își vor aduce aminte de Mine printre neamurile unde vor fi robi” (Eze. 6:8,9). Despre “rămășițele” (*she'erith*) celor luați în robie (Ier. 23:3; cf. cap. 31:7) se spune că în cele din urmă “scapă [*palat*] din țara Babilonului” (cap. 50:28). Neemia vorbește despre robii ce s-au întors ca fiind “iudeii scăpați [*peleṭah*]”, “cei ce [*peleṭah*] au mai rămas [*sha'ar*] din robie” (cap. 1:2,3). Acestei “rămășițe” (*she'erith*) Dumnezeu i-a încredințat toate responsabilitățile și făgăduințele legământului (Zah. 8:12; cf. Vol. IV, p. 30–32), dar i-a avertizat pe membrii ei că dacă vor călca din nou poruncile Sale El îi va “nimici fără să lase nici rămășiță [*she'erith*] nici robi izbăviți [*peleṭah*]” (Ezra. 9:14).

7. Multe referințe la “rămășiță” apar într-un context care anticipează în mod clar împărăția mesianică (vezi Isa. 4:2,3; 11:11,16; cf. cap. 11:1–9; Ier. 23:3; cf. cap. 23:4–6; Mica 4:7; cf. cap. 4:1–8; 5:7,8; cf. cap. 5:2–15; Țef. 3:13).

O descriere compusă a “rămășiței” în aceste pasaje și altele din Vechiul Testament identifică grupul denumit astfel ca fiind alcătuit din acei israeliți care au supraviețuit unor calamități de genul războaielor, robiei, ciumilor, foametei, și care au fost scăpați din milă pentru a fi mai departe poporul ales al lui Dumnezeu (Gen. 45:7; Ezra. 9:13; Eze. 7:16). În mod repetat această “rămășiță” “au mai rămas [*she'ar*] căci eram mulți” (Ier. 42:2; cf. Isa. 10:22). Aducându-și aminte de adevăratul Dumnezeu și întorcându-se către El (2 Cron. 30:6; Isa. 10:20; Eze. 6:8,9), ei au renunțat la autoritatea falselor sisteme religioase (1 Împ.

19:18) și au refuzat să mai facă nelegiuirea (Țef. 3:13). Loiali poruncilor lui Dumnezeu (Ezra. 9:14), ei au fost numiți “sfinți”, fiind “scriși printre cei vii, la Ierusalim” (Isa. 4:3). Primind din nou responsabilitățile și privilegiile legământului veșnic al lui Dumnezeu, rămășița “va prinde iarăși rădăcini dedesubt și deasupra va da rod” și “va ieși” pentru a declara slava Sa printre neamuri (2 Împ. 19:30,31; Isa. 37:31,32; 66:19).

“Rămășița” din vremurile Vechiului Testament este astfel alcătuită din generații succesive de israeliți – poporul ales al lui Dumnezeu. Iarăși și iarăși majoritatea dintre ei au apostaziat, dar de fiecare dată era și o “rămășiță” credincioasă care devenea moștenitorul exclusiv al făgăduințelor, privilegiilor și responsabilităților sacre ale legământului făcut la început cu Avraam și întărit la Sinai. Acestei “rămășițe” Dumnezeu intenționa să trimită pe Mesia, și prin ea dorea să evanghelizeze neamurile; ea nu consta din indivizi răsfirați, oricât de credincioși ar fi fost, ci era un corp unit, organizația vizibilă și divin însărcinată de Dumnezeu pe acest pământ. Ar trebui de asemenea notat că diferiții termeni ebraici traduși prin “rămășiță” nu au și conotația de *ultimul* din orice lucru sau grup de oameni, cu excepția sensului că, în fiecare ocazie, cei ce “rămân” sunt temporar, în generația lor, ultima legătură existentă din linia aleasă. Întotdeauna din zilele lui Avraam a fost o “rămășiță” prin “harul” lui Dumnezeu (cf. Rom. 11:5).

Dumnezeu a avertizat pe cei care s-au întors din robia babiloniană că i-ar “nimici fără să lase nici o rămășiță” dacă ei s-ar dovedi *din nou* necredincioși Lui (Ezra. 9:14; cf. Deut. 19:20). Ca atare, atunci când evreii L-au respins pe Mesia și au renunțat la supunerea față de legământ (DA 737,738), “împărăția lui Dumnezeu” trebuia luată de la ei și “dată unui alt neam, care va aduce roadele cuvenite” (Mat. 21:43; cf. 1 Petru 2:9,10). Aceasta însemna anularea permanentă și irevocabilă a statutului lor de *popor* ales înaintea lui Dumnezeu și transferarea făgăduințelor, privilegiilor și responsabilităților relației legământului către biserica creștină (vezi Vol. IV, p. 32–36).

În Rom. 9:27 Pavel declară că “chiar dacă numărul fiilor lui Israel ar fi ca nisipul mării, numai rămășița [*kataleimma*] va fi mântuită” (vezi Rom. 9:27). El aplică termenul de “rămășiță” al textului din Isa. 10:22 evreilor din zilele sale care, ca indivizi, Îl primiseră pe Hristos ca Mesia. Dar dreptul la acest titlu le era acordat ca membri ai bisericii și nicidecum ca evrei. În Rom. 11:5 el vorbește despre acești evrei creștini ca fiind “o rămășiță datorită unei alegeri, prin har”. În cap. 9 la 11 Pavel prezintă biserica creștină ca moștenitoare a făgăduințelor, privilegiilor și responsabilităților legământului veșnic. Astfel ea este succesoare divin însărcinată a iudaismului ca girant al voinței descoperite a lui Dumnezeu, ca un corp reprezentativ al planurilor Sale pe pământ, și ca instrumentul ales de El pentru proclamarea Evangheliei pentru mântuirea oamenilor (vezi Vol. IV, p. 35,36).

Dincolo de textele din Rom. 9:27; 11:5; Apoc. 12:17, termenul “rămășiță” în Noul Testament (Mat. 22:6; Apoc. 11:13; 19:21) nu este semnificativ cu privire la poporul lui Dumnezeu. În Apoc. 3:2, în orice caz, expresia “ce rămâne” vine din *loipos*, același cuvânt tradus prin “rămășiță” în cap. 12:17.

La câteva secole după venirea lui Hristos biserica a experimentat marea apostazie papală. Pentru 1260 de ani puterea papală a zdrobit și răsfirat mai mult sau mai puțin pe adevărații reprezentanți ai lui Dumnezeu pe pământ (vezi Note adiționale la Dan. 7; vezi Dan. 7:25; cf. Apoc. 12:6). Prin Reformațiunea secolului al XVI-lea (vezi cap. 12:15,16) Dumnezeu a dorit să scoată încă o dată o “rămășiță”, de data aceasta din Babilonul mistic. Diferite grupuri protestante au servit ca vestitori ai adevărului însărcinați de către Cer, restaurând punct cu punct glorioasa Evanghelie a mântuirii. Dar, grup după grup a devenit satisfăcut cu parțialul concept despre adevăr pe care îl avea și nu a reușit să avanseze pe măsură ce lumina din Cuvântul lui Dumnezeu creștea. Cu fiecare refuz de a avansa, Dumnezeu a ridicat un alt grup ca să fie instrumentul Său ales pentru proclamarea adevărului.

În final, atunci când cei 1260 de ani ai supremației papale au trecut (vezi cap. 12:6,14) și a sosit “vremea sfârșitului”, acel timp când solia din urmă a Cerului (cap. 14:6–12) urma să fie proclamată întregii lumi (vezi Dan. 7:25; 11:35), Dumnezeu a ridicat o altă “rămășiță”, cea desemnată în Apoc. 12:17 (cf. vs. 14–17). Aceasta este “rămășița” acelui lung și credincios șir de oameni aleși de Dumnezeu care a supraviețuit atacurilor furibunde ale balaurului de-a lungul istoriei, în mod special în acel timp al întunericului, persecuției și rătăcirii de “o vreme, vremi și jumătatea unei vremi”, sau “1260 de zile” din vs. 6,14. Este *ultima* “rămășiță” a lui Dumnezeu în virtutea faptului că este vestitorul desemnat de Dumnezeu pentru ultimul apel către această lume de a primi îndurătorul dar al mântuirii (cap. 14:6–12).

Încă de la început, adventiștii de ziua a șaptea au proclamat cu tărie cele trei solii îngerești din cap. 14:6–12 ca fiind ultimul apel al lui Dumnezeu adresat păcătoșilor de a-L primi pe Hristos, și au crezut cu smerenie că mișcarea lor este aceea numită aici “rămășiță”. Nici un alt corp religios nu proclamă această solie compusă, și nici un altul nu îndeplinește condițiile menționate în cap. 12:17. De aceea nici un alt grup nu are o bază validă, scripturală pentru pretenția de a fi “rămășița” din v. 17.

În orice caz, adventiștii resping accentuat și fără echivoc gândul că numai ei sunt copiii lui Dumnezeu, și numai ei pot pretinde cerul. Ei cred că toți aceia care se închină lui Dumnezeu în deplină sinceritate, adică potrivit cu tot ceea ce înțeleg din ceea ce le-a fost descoperit despre voia lui Dumnezeu, sunt automat potențiali membri ai grupului ultimei “rămășițe” menționate în cap. 12:17. Adventiștii cred că este solemna lor însărcinare și plăcutul lor privilegiu să facă adevărul lui Dumnezeu, final și care va încerca toate lucrurile, atât de clar și de convingător încât să atragă pe toți copiii lui Dumnezeu în acel grup prezis de profeție care se pregătește pentru ziua lui Dumnezeu.

COMENTARIILE ALE *Ellenei White* LA CAPITOLUL 12

Versete	Referințe în <i>Spiritul Profetic</i>
3	EW 92
3, 4	GC 438
4	3T 115; 5T 291
6	GC 55, 266; SR 331
7	EW 146; 3T 328
7–9	SR 19; 1T 440; 6T 456
9	EW 215; GC 438, 582; PP 77, 331, 431
10	COL 166; DA 626, 761; GC 395, 520; MB 57; PK 585; PP 689; TM 37, 504; 2T 106; 5T 34, 95, 137, 286, 470, 620; 6T 11
11	CD 162, 186; EW 114; GC xi; ML 141; MM 264, 296; MYP 347; PP 77; SL 78
12	EW 46; GC ix, 623; PP 689; 1T 178, 210; 2T 161; 3T 327, 374, 407; 4T 210; 5T 297, 429, 644; 6T 31; 8T 100; 9T 16
17	DA 398; GC 592; PK 605; TM 39, 133; 1T 223, 330, 337; 2T 105; 3T 110, 571; 5T 213, 449, 472; 8T 41, 117